

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2128

Vragen van de leden **Ronnes** en **Van Toorenburg** (beiden CDA) aan de Minister van Financiën en de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *binaire opties* (ingezonden 10 maart 2016).

Antwoord van Minister **Dijsselbloem** (Financiën), mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (ontvangen 4 april 2016).

Vraag 1

In antwoord op eerdere vragen geeft u aan dat binaire opties onder financiële producten vallen en niet als kansspel, omdat de waardevermeerdering niet als «prijs» of «premie» kan worden gezien; dit terwijl de waardestijging van een binaire optie an sich niet wordt uitgekeerd, maar alleen een winstpremie bij goede uitkomst; dat is toch heel duidelijk een «prijs» element?¹

Antwoord 1

Zoals aangegeven in de beantwoording van de Kamervragen van de leden Ronnes en Oskam (beiden CDA) over binaire opties van 30 oktober 2015² worden binaire opties op grond van de Europese richtlijn markten voor financiële instrumenten (Markets in Financial Instruments Directive: MiFID), die is geïmplementeerd in de Wet op het financieel toezicht (Wft), gekwalificeerd als financieel instrument. Daarmee vallen zij onder het toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Daarnaast heeft de kansspelautoriteit (ksa) geconstateerd dat sommige financiële instrumenten, zoals binaire opties, mogelijk en tevens juridisch kunnen worden gekwalificeerd als kansspel in de zin van de Wet op de kansspelen (Wok).

Op dit moment is bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven een zaak aanhangig waarin mogelijk beoordeeld wordt of binaire opties (tevens) te kwalificeren zijn als een kansspel en of de uitbetaling van een binaire optie daarmee kan worden gekwalificeerd als een «prijs» of «premie». De uitspraak in deze zaak wordt in de loop van 2016 verwacht.

Vraag 2

Klopt het dat er een verschil zit bij «normale» opties en binaire opties, in die zin dat bij normale opties de tegenpartij haar positie heeft afgedekt met een derivaat en dit bij binaire opties niet het geval is?

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 972

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 972.

Antwoord 2

Een optie is een bilaterale overeenkomst. De belegger met een «long» positie verkrijgt met de optie het recht om een gespecificeerde onderliggende waarde, bijvoorbeeld een aandeel, te kopen (call optie) of te verkopen (put optie) tegen een vooraf in het optiecontract gespecificeerde prijs (uitoefenprijs). De belegger kan dit verworven recht gebruiken om posities af te dekken of om te speculeren op koersbewegingen.

Een binaire optie is een kortlopende overeenkomst die een belegger aangaat met de aanbieder van de binaire optie. Binaire opties betalen een vast bedrag uit als de belegger een goede voorspelling doet over een onderliggende waarde. De onderliggende waarde kan een index zijn zoals de AEX, een aandeel of een wisselkoers. Als de voorspelling niet uitkomt, verliest de belegger zijn hele inleg. Een voorspelling is bijvoorbeeld of de onderliggende waarde op een van tevoren afgesproken moment gestegen of gedaald is. De korte looptijd van het instrument en de omstandigheid dat het van te voren vastgestelde bedrag bij een goede voorspelling niet is afgeleid van de onderliggende waarde maken een binaire optie doorgaans niet geschikt als instrument om een bestaande positie in een onderliggende waarde «af te dekken».

Vraag 3 en 4

Er zijn gevallen bekend van mensen die zoveel winst maakten met binaire opties, dat ze in het vervolg geweigerd werden als deelnemer of dat de binaire optiebroker simpelweg de uitgifte van de betreffende binaire optie(serie) heeft gestaakt; zijn er bij u gevallen van financiële producten bekend waar dit het geval is? Zo nee, zegt dit niet voldoende over de aard van binaire opties dat het geen financiële producten zijn maar alle kenmerken van een kansspel hebben?

Is het toegestaan dat aanbieders van binaire opties deelnemers weigeren op basis van het eerder succesvol beleggen in binaire opties bij dezelfde of een andere aanbieder?

Antwoord 3 en 4

De AFM is niet bekend met gevallen waarin deelnemers worden geweigerd door aanbieders van binaire opties. Indien dit wel zou gebeuren geldt echter, net zoals bij andere contracten, in beginsel contractvrijheid. De AFM treedt niet in deze horizontale relaties.

Vraag 5

Hoe duidt u het feit dat aanbieders van binaire opties er een belang bij hebben dat de klant «verliest» en er geen baat bij hebben dat de klant «wint»? Bij welke andere financieel product is dit het geval? Is hier niet sprake van tegengestelde belangen bij aanbieder en klant? Wat gaat u hier aan doen?

Antwoord 5

Ook bij andere derivaten is er sprake van een tegengesteld belang, doordat de tegenpartij de tegengestelde positie inneemt. Dat kan de bank zijn in het geval van een swap, of de *market maker* in het geval van een reguliere AEX optie. Een ander voorbeeld is een gestructureerd garantieproduct waarbij de bank in vooraf bepaalde scenario's moet uitbetalen aan de belegger in het product.

In het geval van binaire opties zou het tegengestelde belang geen invloed mogen hebben op de uitkomst voor de belegger, omdat de aanbieder geen invloed mag uitoefenen op de koersontwikkeling van de onderliggende waarde en omdat de uitbetalingsvoorwaarden vooraf zijn vastgesteld. De aanbieder van binaire opties kan klanten ook niet «verkeerd» laten gokken; dat zou immers betekenen dat hij de beurskoersen kan «beïnvloeden».

Vraag 6 en 7

De kansspelautoriteit stelt op haar website (waar u ook naast verwijst) dat zij nog niet ingrijpt in financiële producten die ook als kansspel kunnen worden aangemerkt, totdat de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie hier duidelijkheid over schept; wanneer komt die duidelijkheid?³
Bent u alsnog bereid om maatregelen te nemen om binaire opties niet meer als financieel product maar als kansspel te classificeren?

Antwoord 6 en 7

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie stelt zich, na overleg met de ksa, op het standpunt dat de antwoorden op de Kamervragen van de leden Ronnes en Oskam (beiden CDA) over binaire opties van 30 oktober 2015⁴ en de beantwoording van voorgaande vragen voldoende duidelijkheid schept. Binaire opties zijn op grond van de MiFID gekwalificeerd als financiële instrumenten, waardoor geen ruimte wordt gezien om binaire opties (tevens) aan te merken als kansspel in de zin van de Wok. Dit standpunt wordt helder uitgedragen door de ksa.

Mocht in de toekomst blijken dat de consumentenbescherming op basis van de bestaande financiële regelgeving onvoldoende is, dan kan worden ingezet op afspraken op Europees niveau. Ditzelfde geldt als een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven aanleiding zou geven tot aanvullend beleid. Op dit moment zien wij daar echter nog geen aanleiding toe.

Vraag 8

Wilt u deze vragen beantwoorden vóór de plenaire behandeling van de «wijziging op de kansspelwet in verband met het organiseren van kansspelen op afstand»?

Antwoord 8

Ja.

³ <http://www.kansspelautoriteit.nl/nieuws/alle-nieuwsberichten/2015/februari/richtsnoer/>

⁴ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 972.